

Sm 1122

I

Prieš surašant gerai išsiskaityti instrukciją!

Zinių lapo Nr.

(nerašyti)

Lietuvos žemės vardynas

renkamas Švietimo Ministerijos

Su visokiais klausimais, iškilusiais surašant žemės vardyną, kreiptis ir prirašytus žinių lapus siųsti:
Valstybės Archeologijos Komisija — Lietuvos žemės vardynas, Kaunas, Vytauto Didžiojo Muziejus.

Žemės vardai

Treigys
(oficialinis vardas)

Kaimo, dvaro, vienkiemio, miesto, bažnytkaimio, girininkijos,
(liečiantįjį pavadinimą pabraukti)

Kaukuvos

valsčiaus

Tauragis

apskritis

Sunaudoti spausdinti ir rankraštiniai šaltiniai bei jų sutrumpinimai

Surašytojo:

Pavardė, vardas

Beniusis Ipolitas

verslas

mokinys

Gimimo vieta

Sparasiūvos km. valsčius Kaukuvos

apskritis

Tauragis

Adresas:

Ipolitas Beniusis, Sparasiūvos km. Kaukuvos valsčius, Tauragės apskr.

Žinios surašytos 1935 m.

rugsejo

mėn.

1 Eilės Nr.	2 Vardas rašomąja kalba parašytas		3 Vardas vietos žmonių ištarme	4 Senovinės vardo formos	5 4 skilties šaltinis	6 Žinios surink- tos iš	7 Dalykas	8 Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	9 Dydis	10 Lokalizacija	11 Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	12 Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo										
1		Freigis pilis	Freigia pilis			ž. k.	piliakalnis	Apvalus, aplinkui griovys.	60 met. aukščio, 30 m. dia- metras.	Į vienos pusės apau- gos krūmais. Vidurij- sime duobės.		
2		Atsivėlgimo	Atvėrkalnis			ž. k.	kalmelis	Paršos formos	50 m. y aukščio, 60 diam- tras.	liksiais krantais		
3		Lokausių upelis	Lokausupis			ž. k.	upeliukas			Teke Freigis km. šiaurės vakarų pusėje.	Į tekę ž dokyta.	Užėjus liuksams išdrieta.
4		Sargas	Sargutis			ž. k.	kalmelis	Apvalus	80 m. y aukščio, 50 m. diam- tras.	Standasi 500 met. atstumu nuo Freigis piliakalnio.		
5		Gilasis slėnis	Gilioji danga			ž. k.	slėnis	Molėta	1000x50	Staciais krantais. Krantai apaugę krū- mais.	Šilgai teka Lokausupis.	
6		Sargupilis	Sargpilis			ž. k.	lanka	Smelis su smi- lio priemaisiu.	20 ha.	Per ją teka Lokausupis		
7		Metelis	Metylis			ž. k.	ūkis	Molis su smi- lio priemaisiu.	40 ha.	Standasi Freigis rytų-pietų pusėje.	Ši ten prasi- deda koki dielupis	Seniau tas plotas buvo apaugęs medži- mis. dabar yra ugnis.
8		Urvas.	Urvalis			ž. k.	ūkis	Molėta	49 ha.	Freigis km. vaka- rinės pusėje.		
9		Kervos deginimo vieta	Smaldegis			ž. k.	aršama žemė	molėta, aukštoka vieta	3 ha.	netoli Sargas kalno, vakarinės pusės.		
10		Kučis kalnas	Kučkalnis			ž. k.	kalmelis	Žvirgždas	1 ha	Freigis pietų - vaka- rų pusėje.		dabar vešamos žvirgždas, keliaus taikyti.
11		Pamungiai	Pamungis			ž. k.	lanka	lygi vieta	20 ha	šiaurės pusėje nuo Freigis piliakalnio.		

13 Istorinės žinios

mušis su švedais.

Freigų kaimas.

Freigų piliakalnis. Lėmonių pasakojimu, kad piliakalnis apylinkėse ir ant piliakalnio rasti smarkių švedai labai nušėrijoje apylinkė, kur pagaliau įsikūrė.

Freigų kaimas ejo bausėnų Joniskų dr. ponui Lelekiui.

14 Archeologinės žinios

Nr. 1. Kasinėjant rasta keleta metalinių krypelių, didelių šėdų. Manoma, kad jie buvo nuo ginklo. Pasakojama, kad sia yra pasiekta daug brangenybių.

15 Vardų kilmės aiškinimai

Nr. 4. Serguli. Pasakojama, kad švedai sergėjo (saugojo) nuo kaimo kad neušpultų į prielai. Pamatė proėjus padarytus iš šėdų ir sumirkytus drėva (smala).

Nr. 2. Selsvilkalnis. Pasakojama, būk tai, švedai bei dauis iš tos apylinkės atėsiūrėjo (atėsiūrė) Nr. 9. Smoldegis. Pasakojama, kad ten degė smolė (dėvės) svyturiais, bei priešais pėktyt.

16 Tautosakinės žinios

Freigų kaimo nuo senovės yra išsikūsi tokia dainelė:

Stuksti kalną,
Mangi duona,
Ten panas vaikščioja.
Stukstus kalnus vaikščiodama,
Jermatės riktava.
Uš riktava uš liodava,
Didabro kalkeleius.
Kas išorė armotėle,
Skyni ulyciūmis.
Skyni pyni ulyciūmis,
Maskolius vaisteli.

Sustok, sustok, pons Kasčiūška,
Vaiska vajavoti.
Jis ne vaiska vajavoju,
Prūsus, gudus kasavoju.
Maskolius valiosiu.
Kaip maskolius pavolosiu
Fadla lin ksmi utiavosiu.

Žinių teikėjo(-jų) pavardė, vardas

Vasiliuskas Jonas

Gimimo vieta(os)

Freigų kaimas

Amžius

iki 15	15—25	25—40	40—60	60—80	1 per 80
--------	-------	-------	-------	-------	----------

valsčius

Kaukuvos val.

apskritis

Fauragės